

Συνήθως δὲ Γρυπάρης ἐπιτυγχάνει εἰς τὴν λυρικὴν ποίησιν, ὅπου κυριαρχεῖ τὸ αἰσθημα, καθὼς καὶ οἱ περισσότεροι ζα-ύνθιαι ποιηταί. Εἰς τὴν κατωτέρῳ σύντομον λυρικὴν παράχλησιν του πρὸς τὴν ἐρωμένην του, δεικνύει ἔνα πλοῦτον αἰσθήματος.

Οποιον ίδης δύο κυπαρίσσια
εἰς τὸν κῆπο καὶ δύο ίτιές,
ἐκεῖ μέσα εἶμαι θαμμένος
καὶ ἔλα, ω ποθητή, νὰ κλατέ.
Πλέξ κάτω τὰ μαλλιά σου,
εἰς τὸ μνῆμα μον μπροστιά,
νὰ κυλοῦν τὰ δάκρυνά σου,
ἀπ' τὴν πλάκι στὴν καρδιά.
Τότε ἐγώ δυστυχισμένος,
εἴθε πάρω ἀγασθμό,
βλέποντας τᾶμαι κλαϊμένος
εἰς τὸν ὑπρο τὸ οιερον.
Εἴθε μεταροιώσω τότε
ἄν καμψά φροὺ ποτέ,
ἀπὸ ζῆλεια τῆς ἀγάπης
ὑποφιάστηκε γὰ σέ.
Καὶ σὺ πρόσταξε νὰ γέρῃ
ἔτας λειδός ταΐς,
δι παπᾶς νὰ λειτουργήσῃ.

Ο Γρυπάρης, δύπις συνήθως οἱ ποιηταὶ οἱ στερούμενοι τῶν πτερύγων τῆς μεγαλοφυΐας, δὲν εἶναι πωτότυπος. Εἶναι δῦμως γλυκὺς καὶ εὐχάριστος, εἶναι τερπνὸς εἰς τὴν ἀπλότητά του. Ο συμβολισμὸς καὶ ή φιλοσοφία δὲν δρυγιάζουν εἰς τοὺς στίχους του οἱ ὅποιοι

ρέουν ταπεινοί, ἀπαλὰ-ἀπαλά, ώς νὰ θωπεύουν τὴν
ψυχὴν τοῦ ἀναγνώστου.

“Οσην γλυκύτητα καὶ καλωσόνην ψυχῆς ἔδειξεν εἰς τὰ λυρικά του ποιημάτια, τόσην πικρὰν εἰρωνίαν ἐφέντησεν εἰς τὰ σατιρικά του.

Μέσα είς τὸν στενὸν κοινωνικὸν κύκλον ὅπου ἀνεστρέφετο ὁ ποιητής, φυσικὸν ἦτο νὰ γεννήσῃ συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας. Ἐσταύρισεν, ὑδρίσεν καὶ ἔχητελισε πλῆθος πρεσβώπων τῆς ἐποχῆς του. Κατέτοξευσεν ἐναντίον τῶν ἔχθρῶν του σατιρικὰ βέλη, τὰ ἐποῖα ἐνεβάπτιζεν εἰς τὸ δηλητήριον τοῦ πόνου του.

Τὸν τῶν συμπολιτῶν τοῦ ἔθεωρεῖτο ὡς ὁ κατ' ἔξοχὴν σατιρικὸς τῆς ἐποχῆς του.

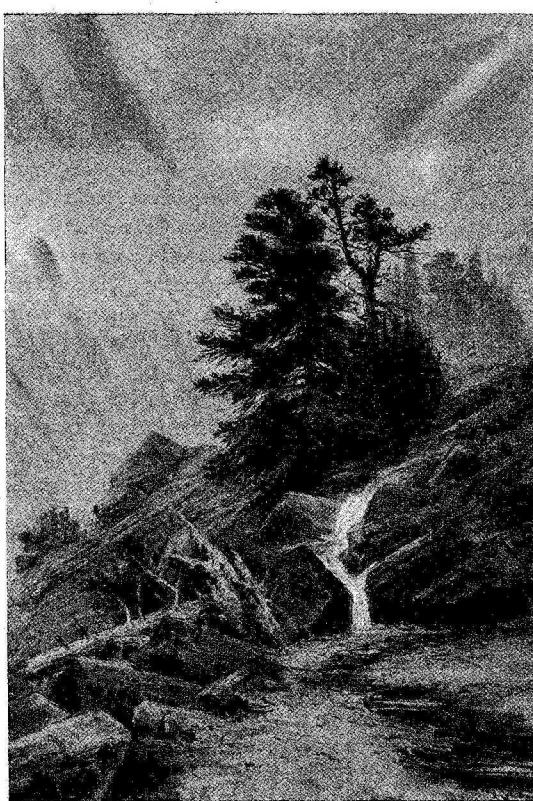
Είχεν δώμας ἄλλον ἀντίπαλον εἰς τὴν σατίραν, τὸν δικηγόρον Ταβουλάρην, ὁ δποῖος ἡρέσκετο καὶ εἰς τὸν παλλήκαρισμόν· Οἱ δύο οὗτοι εἶχον τὸ κόρμυα των, καθεισὲ εἴης τοὺς θαυμαστάς του.

Οι φίλοι καὶ θυμασταὶ τοῦ Ταβουλάρη συνήρχοντο εἰς τὴν λέσχην ὁ «Φώσκολος» δόπου κατηγόρουν καὶ οὗριζον τὸν Γρυπάρην. Ἐλάμβανον ἐπὶ τῶν ἀμων τῶν τὸν Ταβουλάρην δαφνοστεφῆ καὶ τὸν περιέφερον ἀνὰ τὴν αἴθουσαν φωνάζοντες «ζήτω ὁ ποιητής Τα-
βουλάρης, κάτω ὁ Γρυπάρης», ἐνῷ οἱ παριστάμενοι ἔριπτον ἄνθη ἐπὶ τοῦ κομπορρηγμονοῦντος ποιητοῦ.

Τὸ δονομα τοῦ Γρυπάρη ή φήμη δὲν τὸ ἔφερεν εἶχω τῆς πατρίδος του, ή δὲ λήθη τὸ ἀπέσβεσεν καὶ ἀπὸ τῆς μνήμης τῶν συμπολιτῶν του εύθὺς μετὰ τὸν θάνατό του.

Σήμερον ἐν Ζακύνθῳ, ὑπόθέτω, δτὶ πολὺ ὀλίγοις εἶναι οἱ γυναικῶντες τὸ ὄνομά του. Τοιαύτη, συγήθως, εἶναι ἡ τύχη πάσης μετριότητος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

G. KUNZE

Τυρολεικόν τοπεῖον

Μεταδός ἀκολούθως εἰς Οὐδίνες προσέφερε τὴν ἵεραν ταύτην εἰκόνα εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἄγ. Γερβασίου, ἀνήκουσαν ἀπὸ τοῦ 1479 εἰς τοὺς μοναχούς Serviti. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ, τῇ διαταχῇ τοῦ "Εμου κατεσκεύασαν ίδιαν Καρπέλαν, ἦν ἐτελειοποίησεν ἀκολούθως ὁ υἱὸς του Λεονάρδος.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

‘Η Παναγία ἔχει ἐπὶ τῶν γονάτων τὸν Χριστόν, δοτις διὰ τῆς ἀριστερᾶς προσπαθεῖ γὰρ λάβη φόδον, τὸ δόποιον κρατεῖ ἡ Παναγία διὰ τῆς δεξιᾶς τῆς. ’Ανωθεν εἶναι δύο ἄγγελοι στέφοντες τὴν Παναγίαν διὰ ἡγεμονικοῦ στεφανου.

Πολλὰ θαύματα διηγοῦνται τῆς Παναγίας ταύτης, ἐν οἷς ὅτι ἔσωσε πολλάκις τὴν Οὐδινες ἀπὸ ἐπιδημίας Πανώλους.

Περιπέτειαι δύο Βυζαντιακῶν εἰκόνων.

Ἐκ τῶν πολλῶν βυζαντιακῶν κημειλίων τῶν σωζομένων ἐν Βενετίᾳ, ὑπάρχουν καὶ τινες περιλάλητοι Παναγίαι τὰς ὅποιας, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἐκ Πελοποννήσου καὶ ἐκ Κρήτης, εὑσεβεῖς Ἐνεπονέφερον εἰς τὴν Πατρίδα των καὶ σώζονται ἕτι εἰς ἐκκλησίας καὶ εἰς μοναστήρια.

Μικρὸν σημειώματα δημοσιεύμενα μόνον περὶ δύο ἐκ Πελοποννήσου εἰκόνων τῆς Θεοτόκου, ἐπὶ τῇ βάσει σπανιωτάτου βιβλίου ἑκδόθεντος ἐν Βενετίᾳ τῷ 1671 ὑπὸ τὸν τίτλον Notizie storiche delle apparizioni delle immagini più celeri di Maria Vergine Santissima nella città e Dominio di Venezia tratta da documenti κτλ.

Ἐν τῇ Ἐνετικῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἀγίου Ρόχου καὶ τῆς ἀγίας Μαργαρίτας ἔνθα ἦτο ἀλλοτε καὶ ἥκμαζε γυναικεία μονή, διέμενε μονάδουσα ἡ Κασσάνδρα ἀδελφὴ τοῦ τελευταίου ἐνετοῦ προβλεπτοῦ Ναυπλίου Φραγκίσκου Βαρβάρου, καὶ χάριν τῆς ὅποιας ἡ ἐκκλησία αὕτη ἀπέκτησε τῷ 1540 εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ἥτις εἶχε λάβει τὸ ὄνομα Santa Maria Orlocasta.

Κατὰ παράδοσιν εὐγενὴ, ἐθεωρεῖτο ἡ Παναγία ἔργον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ καὶ ἐν τῇ μητρόπολει τῆς Σπάρτης, ἀφιερωμένη τῇ Θεοτόκῳ ἦτο.

Τῷ 1460 γενομένης τῆς ἀλώσεως τῆς Σπάρτης ὑπὸ τῶν Τούρκων, ἡ εἰκὼν αὕτη τῆς Θεοτόκου ἀπώλεσθη.

Ο λαὸς ἐταράχθη, ὅιτες ἡ εἰκὼν ἦτο θαυματουργός, ἀλλὰ μετ’ οὐ πολὺ εὐρέθη παρά τινος ποιμενίδος, ἥτις ἔθοσκε τὰ πρόσωπα πλησίον τῆς πηγῆς ὄνομαζομένης Ξάχουμα. Οἱ χριστιανοὶ κοινῷ ἐράνῳ φύκοδόμησαν ναὸν εἰς τὴν Παναγίαν ἐν τῇ ίδίᾳ θέσει. Κατ’ ἔτος ἔγινετο πάνδημος πανήγυρις καθ’ ὅλον τὸν μῆνα Αὔγουστον. Ή 15 Αὔγουστου ἦτο ἡμέρα ἐκτάκτου ἑορτασμοῦ. Ἀπὸ στόματος εἰς στόμα διεδίδοντο τὰ νέα τῆς εἰκόνος ταύτης θαύματά. Νέα δεινὰ τῆς Ηελοποννήσου ὑπῆρξαν ἀφοριὴν νὰ παραλάβῃ τὴν εἰκόνα ὁ Πρωτοκάστωρ στρατηγὸς τοῦ Κομνηνοῦ, νὰ φέρῃ αὐτὴν εἰς Ναύπλιον καὶ νὰ τὴν κατατίθῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Ἀγ. Θεοδώρων. Ἐπειτα ἐφέρθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Ἀγ. Ἀποστόλων. Καὶ ἐν Ναύπλιῳ ἡ εἰκὼν αὕτη ἔτυχε μεγάλης εὐλαβείας καὶ πλήθος χριστιανῶν ἔδραμεν πέριος προσκυνισμὸν τῆς ἀρχαίας θαυματουργοῦ εἰκόνος, ἀλλὰ τῷ 1540 οἱ Τούρκοι κατέλαβον τὸ Ναύπλιον καὶ ὁ προδότης Φραγκίσκος Βάρβαρος ἔλαβε λόγω εὑσεβείας τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, καὶ μεταβατεῖς εἰς Βενετίαν, ἔδωκεν, ὡς εἴπομεν, εἰς τὴν μοναχὴν ἀδελφὴν τοῦ. Ἐν Βε-

νετίᾳ ἀμέσως ἐγένετο ἡ βυζαντιακὴ αὕτη εἰκὼν περιλάλητος. Οἱ εὐσεβεῖς προσέφερον τὸν ἀστράφητον καὶ οὕτω ἐν τῇ μονῇ κατεσκευάσθη ἴδιατέρα Καπέλα αἱ διὰ τὴν Θεοτόκον, ἐνθα κατετέθη ἡ εἰκὼν ἐπισήμως τῇ 11 Ιουλίου τοῦ ἔτους 1597 ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Βενετίας Λαυρεντίου Πριούλη καὶ τεσσάρων, ἐπισκόπων παρόντιων γιλιάδων χριστιανῶν. Ἡ μονὴ ὑπέστη δύο πυρκαϊάς, τῷ 1743 καὶ τῷ 1747, διὸ ἀνακαινίσθη ἐπειτα καλλιτεχνικωτέρα καὶ κατεσκευάσθη ἴδιατέρον ἀλλὰ τάριχον διὰ τὴν βυζαντιακὴν εἰκόνα. Εἰς τὸ νέον τούτο ἀλλὰ τάριχον ἀπεισήμου λιτανείας τῇ 11 Ιουλίου τοῦ ἔτους 1751 ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου τῆς Βενετίας Λοδοβίκου Φώσκαρη παρακολουθουμένου ὑπὸ τῆς βενετικῆς ἀριστοχρατίας καὶ τοῦ λαοῦ κατετέθη ἡ σεβαστὴ αὕτη βυζαντιακὴ εἰκὼν.

Τὰ μοναστήρια τῆς Santa Maria della Carta καὶ Santa Maria della Misericordia κατέχουσι δύο βυζαντιακὰ Παναγίας θαυματουργάς.

Ἡ μὲν τούτων κατὰ τὴν εὐσεβὴν παράδοσιν τὴν ἀποδίδουσιν εἰς τὸν χρωστήρα τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, καὶ ἡ ἀλληλοιστορεῖται ὅτι ἐγράφη εἰς Ἱερουσαλήμ τῷ 421 καὶ ὑπέστη ἐπειτα τὰς δεινὰς καταδρομὰς τῶν εἰκονοκλαστῶν. Περισωθεῖσα ἐπεσκευάσθη ὑπὸ τοῦ διασήμου ζωγράφου Λαζάρου τοῦ ἀκμάσαντος ἐπὶ Θεοφίλου. Μετὰ νέας περιπετείας τὴν εἰκόναν ἔφερον εἰς τὴν Κορώνην ἔνθα διέμεινεν ἐπὶ τινα γρόνον ἀκολούθως, εὐσεβῆς Ἐνετὸς τὴν ἔφερεν εἰς τὴν Πατρίδα του καὶ ἐδωρήσατο εἰς τὸ ἐν λόγῳ μοναστήριον.

Η Παναγία τῆς Κρήτης

Ἡ πανώλης ἀπὸ τοῦ Ιουλίου τοῦ ἔτους 1630 ἔως τοῦ Οκτωβρίου 1631 ἐν Ἐνετίᾳ ἐθανάτωσε 682, 175 ἀνθρώπους! Ἡ φοβερώτατη αὕτη καταστροφὴ εἶχε ἀναστατώση πάντας. Τέλος ἡ χώρα ἐσώθη. Ἡ ἐνετικὴ Πλατεία τοῦ συμβάντος τούτου φονοδόμησε ναὸν ἀφιερωμένον εἰς τὴν Παναγίαν ὑπὸ τὸ δόνυμα Santa Maria della Salute—Παναγία τῆς Υγείας. Εἰς τὴν ἐκκλησίαν ταῦτην διασημάτιστονται εἰκόνες τοῦ Tiziano, τοῦ Tintoretto καὶ ἄλλων πολλῶν καλλιτεχνῶν, ἐν αἷς ἡ εἰκὼν τῆς Παναγίας καὶ ἄλλων ἀγίων δεομένων ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Πανώλου, ἔργον τοῦ ζωγράφου Βερναρδίνου Prudentii. Ἡ εἰκὼν αὕτη εἶχε ἐκτεθῆ ἐν τῇ Πλατείᾳ τοῦ Αγίου Μάρκου κατὰ τὴν ἡμέραν, καθ’ ἥν ἡ Ἐνετία ἡλευθερώθη ἀπὸ τῆς θανατηφόρου τρομερῆς νόσου. Ήστις ἀνάμνησιν τῆς ἐπιδημίας ταύτης κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς ἀπελευθερώσεως μετέβαινεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ταῦτην ὁ Δέγης, ἡ Γερουσία καὶ οἱ ἄλλοι πατρίκιοι, ἵνα μετὰ τοῦ λαοῦ εὐχαριστήσωσι διὰ τοῦ Τε Deum τὸν Θεον.

Τῷ 1669 ἐγένετο ἡ ἀλώσις τῆς Κρήτης. Τότε μετέφερον εἰς Βενετίαν πολλὰ κρητικὰ κειμήλια ἐν οἷς καὶ εἰκόνα τῆς Παναγίας, ἥτις ἔχειτο εἰς τὸν Μητροπολιτὸν ναὸν τῆς Κρήτης καὶ ὡνομάζετο ἡ Παναγία τοῦ Αγίου Τίτου. Ἡ Κρήτιαν αὕτη Παναγία ἐτέθη ἐν μεγαλιτερεῖ ἀλλατάρι φόρῳ ἐν λόγῳ ἐνετικῆς ἐκκλησίας τῆς Παναγίας τῆς Υγείας καὶ κοινώς ὄνομάζεται Παναγία τῆς Υγείας.

για της Κρήτης ή ως ὁ ἑνετικὸς λαὸς τὴν λέγει, Santa Maria di Candia καὶ ἔορτάζεται τῇ 21 Νοεμβρίου, ἔορτῇ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου.

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ σφέτεραι καὶ ἔτέρα βυζαντιακὴ εἰκὼν τῆς Παναγίας, ἡτις ἔκειτο εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν. Κατὰ ἀρχαῖον ἑνετικὸν ἔγγραφον, λέγουσιν οἱ ἑνετοὶ χρονογράφοι, εἰς Θεοδόσιος ἐδωρήσατο τὴν εἰκόνα ταύτην εἰς τὸν Αὐτοκράτορα Μανουὴλ Κομνηνόν, διστις διέταξε γὰρ κατατεθῆ εἰς τὴν ἀγίαν Σοφίαν, καὶ ὁ Ἐνετὸς τὴν ἔφερεν ἀκολούθως εἰς τὴν Ἐνετίχην.

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

* LAUDES ATTICAE *

ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ

Τῷ Σπ. Δε - Βιάζη

Τ' ἄσπρα πανιὰ τῶν καραβιδών
μὲς τὸ λιμάνι ἀραδιασμένα,
ώσαν πτερά κάποιων πουλιῶν,
ἀπ' τὸ ταξείδι ἀποσταμένα

Ρίχνουνε μέσα στὰ νερά
ποῦ τὸ σκοτάδι τὰ θολόνει
κάποιον ίσκιο φοβερό
ποῦ τὴν ψυχή μου σαβανόνει

ΤΡΕΛΛΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

I

Μές τὰ χορτάρια τὰ χλωρά
ἔλα ξαπλώσου πάλι,
οὐ' ἀκούσοπε τ' ἀχαρα νερά
νὰ ψάλλουν κάποια κάλλη.

Ἔλα ν' ἀκούσθης μὲ τρελλή χαρά
ὅτι τὰ τραγούδια μου δὲν λένε,
θὰ σοῦ τὸ ποῦνε τὰ μικρὰ πουλιά
ὅτι τὰ χειλιά μου δὲν λένε.

II

Εἶχε ἡ ἀγράμπελη ἀνεβῆ
στὰ σφαλιστά παράθυρά σου
ἐκεῖ ποῦ πρώτα ἐπρόσβαλαν
τὰ ὀλόσγυρα ξανθά μαλλιά σου

Καὶ τὰ μικρὰ πράσινα φύλλα της
ἀργά δὲ πλιος ἐφιλοῦσε
κατὰ τὴν ὥρα τὴν ἀπόκοσμη
ἀκόμη τὴν γλυκοθωραύσε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΒΑΝΕΛΛΗΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΣ

Οοσν καὶ ἀν διεξαχθῆ καλῶς τὸ τεχνικὸν μέρος τῆς ἐκτελέσεως εἰς ἐν ζωγραφικὸν ἔργον, καὶ ζωγραφικὴ εἰνε ἐκείνη μόνον ἦτις βασίζεται ἐπὶ καλῆς συλλήψεως.

Ἐπιτυχῆς εἰκὼν γογγύλης εἶναι ἐπίσης καλὴ δύσον καὶ ἐπιτυχῆς εἰκὼν Παραγίας.

Ἡ ζωγραφικὴ δὲν ἔγκειται εἰς τὴν ἐπινόησιν ἰδεῶν, ἀλλ' εἰς τὴν ἐπινόησιν τῆς μορφῆς τῆς ἀπαιτούμενης πρὸς ἔξωτερούντος τῶν ἐν τῇ διανοίᾳ εἰκόνων.

Ἡ ζωγραφικὴ δὲν εἶναι ποσῶς πρόβλημα τεχνικῆς μόνον δεξιότητος, ἦτις εἶναι δυνατὸν νὰ διδαχθῇ, ἀλλὰ καθαρὰ τῆς φαντασίας ἐνέργεια.

Liebermann

Ο καλλιτέχνης προκινεῖται ἀπὸ τὴν φύσιν μὲ τάλαντον, ἀλλ' ἵνα γεννηθῇ ζωγράφος ἀλαιτεῖται παιδεύσις.

Menzel

Ἡ Τέχνη τελειώνει ἐκεῖ, δπον ἀρχίζει ἡ μίμησις.

Sæson.

Τέχνη εἶναι ἡ ἐπιτηδειότης ἀναγομένη εἰς θεωρίαν.

Zornmaler.

Ἄιεν ἴδαινοῦ, δὲν ὑπάρχει καλλιτέχνης, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ σχέδιον, οὐτε χρῶμα, Πρέπει νὰ ἔχῃ δὲν καλλιτέχνης ἐν ἴδαινού.

Delacroix

Ο Σαδώβ, καθηγητὴς τῆς Ἀκαδημίας, ἔλεγεν εἰς τὸν μαθητή του, ὅταν τὸν ἡρώιν πᾶς πρέπει νὰ ζωγραφίζουν «Θέσατε τὸ χρῶμα τὸ δποῖον πρέπει, εἰς τὸ μέρος δπον πρέπει.»

Ἡ φαντασία τοῦ Ραφαήλ ἦτο γραμμική τοῦ Τιτανοῦ ἦτο ζωγραφική τοῦ Βελασκή χωρητική.

Ίσχυρὸς καλλιτέχνης εἶναι δὲν ὑπομονητικὸς καλλιτέχνης.

Ο μέγας Λέμπαχ ἦτο νίδες κιτίσιον καὶ αὐτὸς δὲ εἰς τὴν ἀρχήν τοῦ βίου τον ἦτο κιτίσιης.

~~~~~